

D A C I A

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
 Str. Lonovici No. 2

Telefon:
 Redacția și administrația 12-86
 Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
 țărani, preoți și învățători 300 lei.
 Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

Un nou discurs al dlui Chamberlain în Camera Comunelor

Flota, marina și armata de uscat e gata

Nu depinde decât de Germania ca să fie pace ori războiu
 Orice s'ar întâmpla Anglia rămâne credincioasă liniei de conduită pe care și-a tras-o

LONDRA, 30 (Rador). — Ședința Camerei Comunelor s'a deschis la ora 14.45. D. Chamberlain luând cuvântul în mijlocul aclamațiilor întregii Camere, a declarat:

Dela ședința de luna trecută, situația în întregul ei a rămas așa cum era. După cum am spus-o, catastrofa nu ne-a atins încă. Totuși nu pot spune că primejdia s'ar fi micșorat în vreun fel oarecare. În aceste condiții ar fi putut să pară inutilă întrunirea de azi a Parlamentului. În timpurile pe care le trăim însă, am socotit că este mai bine ca Parlamentul să fie informat tot timpul pe cât posibil asupra desfășurării evenimentelor. Tot acesta va fi principiul care ne'ar călăuzi pentru o nouă convocare a camerei.

Primul ministru a declarat apoi că informația unui ziar care a pretins că publică cu citații textuale comunicarea guvernului englez către cancelarul Hitler, este pe deantregul născocită. D. Chamberlain precizează apoi că „firește nu s'a produs nici o schimbare în politica guvernului”. Aceasta declarație este salutată cu aclamații.

Primul ministru declară apoi că Luni seara a fost remis d-lui Hitler răspunsul definitiv al Angliei la nota cancelarului german. Nu se va face o imediată publicare a acestor note între cele două guverne.

D. Chamberlain a adăugat: „În răspunsul meu am precizat că obligațiile Mării Britanii față de Polonia vor fi executate.

și că aceasta reglementare ar putea la rândul-i îngădui o reglementare mai ge-

Suntem gata pentru orice eventualitate

În clipa de față așteptăm răspunsul d-lui Hitler la ultima noastră comunicare. De felul acestui răspuns va depinde posibilitatea de a avea timpul spre a cerceta încă odată situația și a se pune în lucru nenumăratele forțe care lucrează pentru pace.

Acum aduc omagiu liniștii de care dă dovadă poporul englez (aplauze). Mi se pare că două sunt motivele care explică această atitudine. Prima este că fiecare în Marea Britanie știe foarte exact care îi este datoria (aplauze). Nu există divergență și nu există o slăbire în hotărârea noastră.

A doua este că avem încredere în faptul că suntem gata pentru orice eventualitate. **FLOTA, MARINA ȘI ARMATA DE USCAT E GATA**

Primul ministru subliniază apoi stadiul de pregătire al Angliei din toate punctele de vedere. Apărarea aeriană a fost pusă în stare de pregătire imediată. Apărarea contra aeronavelor este pe picior de război ca și escadrilele regulate ale forțelor aeriene prin adăugarea rezerviștilor necesari. Escadrilele de vânătoare și recunoaștere sunt

nerală care ar fi folositoare nu numai Europei, ci lumii întregi.

gata precum și barajele de baloane. Unitățile de observatorii sunt la posturile lor și întregul sistem de alarmă este gata și noaptea să funcționeze în orice clipă, (aplauze).

În ce privește flota, d. Chamberlain declară că pregătirile erau foarte înaintate în momentul când izbucnea criza. Întreaga noastră flotă de luptă este pregătită în orice clipă să ia măsuri de război.

Au fost făcute foarte importante mișcări ale forțelor armate în metropolă cât și în colonii.

Organizațiile regionale ale apărării pasive au fost puse pe picior de război și planurile pentru evacuarea femeilor, copiilor și invalizilor, din anumite regiuni suprapopulate sunt gata.

NĂDAJDUIM ȘI ACUM INTR'O PACE

D. Chamberlain a încheiat astfel discursul.

Aceste exemple sunt ilustrarea stării generale de pregătire, de care țara și Parlamentul au cunoștință. Se spune că teodată că poporul englez se hotărăște încet. Dar după ce a luat o hotărâre, el nu se îndepărtează de ea ușor. E încă nesigur dacă vom avea pace sau război. Nădăjduim și acum că vom avea pacea și lucrăm în acest scop. Nu vom slăbi cu o iotă din hotărârea noastră de a rămâne credincioși liniei de conduită pe care ne-am tras-o. Ultimele cuvinte ale lui Chamberlain au fost acoperite de vii aclamații.

Au luat apoi cuvântul dd. Greenwood, laburist și Sinclair, liberal, cari au afirmat dorința opoziției de a lupta pentru o pace dreaptă și au exprimat nezdramcinată hotărâre a poporului englez.

După discursurile acestora, Camera și-a amânat lucrările până Marțea viitoare, cu clauza că la caz de nevoie va putea fi imediat convocată.

LORDUL HALIFAX A VORBIT ÎN CAMERA LORZILOR

Londra, 30 (Rador). — În Camera Comunelor lordul Halifax a făcut o declarație identică celeia, făcută de Chamberlain. Lordii Sbell și Crewe au asigurat guvernul de sprijinul opoziției.

Totul depinde de Germania

În ultima sa notă, continuă d. Chamberlain, cancelarul Hitler s'a străduit să convingă guvernul englez despre dorința sa pentru o înțelegere anglo-germană, înțelegere completă cu caracter durabil. Pe de altă parte, nu ne-a lăsat nici o îndoială asupra părerii sale cu privire la urgența rezolvării problemelor polono-germane.

Guvernul englez ar fi firește fericit să aibă prilejul de a discuta cu Germania diferite chestiuni a căror rezolvare ar fi cuprinsă într'un acord permanent. Totul depinde însă de modul în care pot fi tratate divergențele imediate dintre Germania și Polonia și de natura propunerilor în vederea rezolvării lor.

La rândul său guvernul englez a exprimat de mai multe ori dorința sa de a vedea stabilindu-se această înțelegere germano-engleză, de îndată ce împrejurările ar îngădui-o, firește vom primi cu satisfacție orice prilej de a discuta cu Germania rezolvarea chestiunilor care ar urma să figureze în orice acord permanent.

Pe de altă parte am repetat în dese rânduri că diferendele dintre Germania și Polonia ar trebui să poată fi rezolvate prin mijloace pacifice. Prima condițiune pentru o discuție utilă ar fi scăderea în cordării create prin ciocnirile dela frontieră și prin svonurile asupra unor incidente întâmplare de amândouă părțile graniței.

În consecință guvernul englez nădăjduiește că cele două guverne vor folosi întreaga lor putere pentru a împiedica pe viitor astfel de incidente precum și circulația svonurilor exagerate sau a informațiilor susceptibile de a inflăcăra în chip primejdios opinia publică.

Guvernul socotește că o reglementare echitabilă a diferendelor polono-germane ar putea interveni prin liberă negociere

Mișcare în diplomația României:

D. Richard Franasovici numit ambasador la Paris în locul dlui Gh. Tătărescu

D. Gh. Grigorcea ambasador la Varșovia

București, 30 (SIR). — Monitorul Oficial de azi publică următoarele Decrete Regale:

Misiunea de Ambasador Extraordinar și Ministru Plenipotențiar al României pe lângă Președintele Republicii Franceze a d-lui Gheorghe Tătărescu, Consilier Regal și fost președinte al consiliului de miniștri, încetează pe ziua de 30 August 1939.

D. Richard Franasovici, Ambasador Extraordinar și Ministru Plenipotențiar al

României pe lângă Președintele Republicii Polone a fost numit, pe ziua de 30 August, Ambasador Extraordinar și Ministru Plenipotențiar al României pe lângă Președintele Republicii Franceze.

D. Gheorghe Grigorcea, Ambasador, a fost numit Ambasador Extraordinar și Ministru Plenipotențiar al României pe lângă Președintele Republicii Polone pe data de 30 August 1939.

CINE S'AU RĂSCULAT LA 1594 IN BANAT?

Răspuns d-lui Dušan Ivacikovic

I.

Intr-o conferință ținută la Becicherecul-Mare d. Dušan Ivacikovic (dacă nu mă'nșel: profesor) vorbind despre răscoala dela 1594 din Banat, a binevoit să se ocupe și de modesta mea descriere a acelei răscoale, descriere apărută în revista arădană „Innoirea” (An. I nr. 7—8). Bineînțeles, numai pentru a arăta ce neobrăzat analfabet în ale istoriei sunt eu și ce formidabil fals am comis, când am afirmat că la acea răscoală au participat și românii, — (eu am precizat chiar: nobilimea românească bănățeană!), — și că ce minciună sfruntată e afirmația mea, că Iancul Halabur, viteazul dela asediul Vârșetului, a fost român; când este bine știut, — și mai ales bine dovedit de d. Ivacikovic, — că răscoala aceea au făcut-o numai sârbii, — căci în nărtile acestea ale Banatului pe atunci abia dacă existau ceva români, — iar Iancul Halabur a fost sârb neaș de nu știu câte generații.

In sprijinul afirmațiilor sale d. Ivacikovic, trebuie să recunosc fără nici o reticentă, aduce lucrările unor istorici de incontestabilă competență, ca Pesty Frigyes și Horváth Mihály, dar mai ales pe istoricii români G. Popovici, Dr. Ioan Sârbu și St. Meș. Adevărat, m'ai adus în mare încurcătură, die Ivacikovic (să mă erti dacă eventual îți scriu greșit numele, dar nu prea cunosc ortografia sârbească, analfabet cum sunt!). Nu eu, un modest scrib provincial, ci nici o somitate, cât de înaltă, nu va putea să conteste ceva din competența și valoarea lor de istorici adevărați acestor nume citate de D-ta.

Ci dacă eu și pe mai departe persist în a mea rătăcire, să ști că o fac numai fiindcă toată viața mea am fost un catâr înecăpățanat, iar acum, când mi-au înflorit deja atâția ghiociei la tâmpie, e mult prea târziu ca să mai mă schimb. Și de aceea o să încerc să mă descurc cum oi putea, cu „falsul” meu.

Mai întâi trebuie să precizez, că răspunsul meu a întârziat atâta din simplul motiv că eu numai întâmplător am aflat despre acea conferință, dela un fost elev al meu; azi absolut al Facultății de Litere din București, care mi-a remis și notele luate de d-sa la acea conferință.

Apoi, fiindcă și răbdătorii cetitori ai „Daciei” vor voi să înțeleagă ceva din toată chestia asta, și cum în românește nu cunosc nici o descriere mai detaliată, să-mi fie îngăduit să rezum, cât voi putea mai scurt, întâmplările istorice ale acestei răscoale, cu riscul chiar de a-mi agrava situația printr'un cumul de infracțiuni, repetând „falsul”.

RĂSCOALA DELA 1594

La 1594 Sigismund Bathory, principele Ardealului căutând pretutindeni aliați pentru a porni război împotriva turcilor, prin omul său George Palatici, pe atunci ban al Lugojului, înceamnă la răscoală pe românii și sârbii din părțile timișene, cari se găseau atunci sub stăpânirea turcească. Desigur că la sfatul și îndemnul banului lugojan, aceștia trimit o deputațiune, condusă de Vlădica Todor (probabil al Inăului, sau poate al Lipovei) la Sigismund, care îi asigură de tot sprijinul său și le dă un steag, în semn de acceptare a protectoratului.

Sub steagul ridicat de Vlădica Todor, căruia i-s'au alăturat dela început Doțian Fus, Popovici în Ist. Bis. Univ. Buc. 1928, IV, 424, afirmă, fără a indica sursa, că și acesta a fost episcop, însă izvoarele cunoscute de noi, nu-l arată ca atare), apoi Ioan Lugăși, Petru Majsoz și un oarecare Iancul (probabil identic cu Iancul Halabur), s'au adunat ca 1000—1500 de oameni, cari pornind împotriva turcilor, ocupă cetățile Ohad și Dobra, tăind garnizoanele, ucid, pradă, pârjolesc și pustiesc o bună parte a ținuturilor timișene, transformând în câmp de bătaie întreg Banatul sudvestic, apoi după ce li-s'a ridicat numărul la cea 2000, asediază cetatea inconjurată de mlaștini a Becicherecului și după o

luptă aprigă o și ocupă. Asociindu-și apoi populația creștină a cetății și împrejurimilor, pradă și pârjolesc întreg ținutul, până jos la Dunăre.

In patru rânduri pornește pașa din Timișoara împotriva lor, însă cu toate că dispune de forțe numeroase, fiind întărit și de oștile begilor din Giula, Cenad și Lipova, este învins de fiecare dată, pierzând în aceste lupte circa 25.000 de oameni, printre cari și pe fiul său.

Răsculații însă, cunoscând ineputabilele forțe ale turcilor, trimit solie la Sigismund, cerându-i ajutoare grabnice. Dar acesta, după ce încercarea de a forma o coaliție împotriva turcilor nu dăduse rezultate, se teme să rupă pacea cu turcii și de aceea se rezumă la promisiuni foarte vagi. De formă trimite pe Moise Székely cu o oaste spre Banat, dar acesta se oprește la granița Ardealului, căci știe prea bine că dacă se amestecă în luptă, incurând va trebui să se retragă în Ardeal, aducând și pe turcii pe urmele sale. De aceea cu toate rugămintele și asigurările de supunere făcute în scrisoarea datată din 13 Iunie 1594, scrisă din tabără de Banul Sava, Veli Mironith și Vlădica Todor, el rămâne pe loc.

Intretimp răsculații asediază cetatea Vârșetului, dar deși românul Iancul Halabur provocat la duel de către Aga din cetate, îl biruie pe acesta, luându-i capul, la știrea că Hasan, noul pașă al Timișorii, se pregătește să pornească împotriva lor, încetează asediul și se retrag. Dar frica turcilor este încă așa de

mare, încât garnizoana din Făget, nu mai la vestea că se apropie o ceată de răsculați, o ia la fugă și banul Palatici, fără a scoate măcar sabia din teacă, ocupă cetatea.

Cum însă pașa Hasan se pregătește serios de război, răsculații trimit din nou solie la Sigismund Bathory, cerându-i ajutoare grabnice. Dar solii se întorc tot numai cu promisiuni și oarecari ajutoare neînsemnate, arme și munițiuni, și ceva trupe din partea banului lugojan. Nici o altă solie trimisă în Ungaria, nu a putut obține nimic.

Fără nici un ajutor din partea nimănu, lăsați singuri numai cu forțele lor atât de puține, răsculații se gândesc să părăsească Becicherecul și să se împărăștie, dar la protestul populației se hotărăsc totuși să accepte lupta cu Hasan. Dar oastea răsculaților abia se ridică la 4300 de oameni, în timp ce Hasan a adus cu el 30 000 de oșteni aleși și tunuri. Lupta nici nu a durat mult, dintre răsculați abia au scăpat vre-o 300. Ceilalți uciși toți, cetatea și ținutul pârjolit și pradat, femeile și copii luați și duși ca robi.

Acesta a fost sfârșitul celei mai de pe urmă acțiuni într'adevăr mari a nobilimei bănățene. A echivalat cu un dezastru. Așa că Becicherecul rămâne piatră funerară așezată la capătul drumului istoric al unei întregi stări sociale bănățene, în mare parte românească.

Și acum să vedem obiecțiunile d-lui Ivacikovic.

(Urmează.)

Ion Stola-Udrea

Constituirea cooperativei centrale „Ogorul bănățean”, organ pentru valorificarea produselor agricole

Timișoara, 30. — Așa după cum am anunțat la timp, eri la Camera de Agricultură a județului Timiș-Torontal s'a ținut adunarea de constituire a cooperativei centrale pentru valorificarea produselor agricole și aprovizionarea țăranilor cu diferite produse necesare lucrării pământului. Adunarea a fost convocată de un comitet de inițiativă, format din conducătorii Camerei de agricultură, în frunte cu d-nii: director ing. Fărcășanu, senator și președinte Pavel Petru, ing. șef Emil Negruțiu, Ioan Ciucurel și Pavel Blidariu.

Din cauza numărului mare de agricultori veniți din întreg județul, adunarea a trebuit să se țină în curtea Camerei de agricultură.

A prezidat d. senator Pavel Petru, care, deschizând adunarea, a precizat dela început că d-sa nu vrea să ocupe nici un loc în conducerea cooperativei, dorește însă ca noua unitate cooperativă să fie temenic organizată și bine condusă ca ea să fie organul central de valorificare a tuturor produselor țăranesti și aprovizionarea agricultorilor cu toate cele trebuincioase. In acest scop a făcut toate demersurile și formele pentru înființarea acestei cooperative.

D. Pavel Blidariu a arătat care este situația cooperativei românești din Banat și a făcut o comparație între aceasta și cea svăbească, spunând că noua cooperativă ce se înființează, să fie cel puțin atâta cât este cooperativă germană „Centru.”

D. Ioan Ciucurel a subliniat câte neajunsuri au de suferit țărani din Timiș-Torontal din cauza lipsei unei cooperative serioase care să dispună de un capital mai mare și să se bucure de deplină încredere, nu numai pe lângă forurile superioare, dar și în fața tuturor agricultorilor.

Tot în acest sens au mai luat cuvântul și d-nii: Petru Toma Chișoda, pretor

Crăciunescu-Deta și Petru Zestrean-Clopodia.

Se decide apoi ca noua unitate cooperativă să se numească „Ogorul bănățean.”

In continuare, d. ing. Emil Negruțiu, șeful Serviciului agricol județean a dat citire statutului, care, la propunerile făcute de cei prezenți, a suferit unele modificări în sensul largirii activității cooperativei și asupra valorificării fructelor, vinului, laptelui etc.

O parte socială s'a fixat la 500 lei, iar răspunderea de două ori cât suma subscrisă.

S'a procedat apoi la înscrierea membrilor al căror număr trece de 60, număr care se va întregi cu cooperativele sătești și cu comunele din județ. Unii din membrii au subscris și câte mai multe părți sociale.

In continuare s'a procedat la alegerea consiliului de administrație care s'a constituit după cum urmează: președinte d. Antoniu Bogdan-Pesac; vice-președinte d. Petru Toma-Chișoda; secretar d. Sabina Isac-Nerău; cashier d. Ioan Urșica-Ghiroda; membrii d-nii: Arcadie Lăzărescu-Jadani, Aurel Herzovi-Comloșul-Mare, Ioan Stoia-Remetea-Mare, Moise Babescu-Chișoda și Ilie Pavel-Secusigiu; cenzori d-nii: Ioan Dogariu, Andrei Limbălată și Vasile Miclăuși, iar supleanți d-nii: Ioan Filip, Gh. Mări și Constantin Jicman.

După constituire, d. Antoniu Bogdan, în numele comitetului ales, a mulțumit d-lui senator Petru Pavel, comitetului de inițiativă a Camerei de agricultură pentru toată munca depusă întru realizarea cooperativei „Ogorul bănățean”, precum și membrilor din consiliu pentru încrederea arătată de a-l alege președinte. Termină rugându-l pe d. sen. Pavel Petru să stea și mai departe în sprijinul cooperativei ca ea să devină într'adevăr acel puternic organ economic de care avem nevoie în județul Timiș-Torontal.

MEMENTO TIMISOAREAN

Calendar

MIERCURI 30 AUGUST

Ortodox: Sf. Alexandra, Ioan și Pavel Patriarhii Constantinopolului.

Catolic: Sf. Roza († 617).

Farmacii de serviciu. Circ. I: Götz, Plah Brătianu. — Circ. II: Schul, Str. Marș Joffe 4. — Circ. III: Keller, Bul. Carol 2. — Circ. IV: Ungváry, Str. Freyer 1. — Circ. V: Köváry-Chioreanu — Fratelli Panajoth. — Freidorf: Eremitis.

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR

Capitol: „Brigada morții”, cu Magda Vens și Neil Hamilton.

Scala: „Bărbații nu sunt zei”, cu Mircea Hopkins.

Corso (fost Rivoli): „Ultima baricadă” cu Randolph Scott și Joan Bennett.

Apollo: „Conflict”, cu Corinne Luchaty și Annie Ducaux.

Radio

MIERCURI 30 AUGUST

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 7: Concert de dimineață (discuri), Gimnastică ritmică, Continuarea concertului dimineții (discuri), Sfaturi gospodărești și igienice. — RADIO ROMANIA.

Ora 12: Concert de prânz-Orchestra Frații Botez. — RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI.

Ora 13: Ora, Sport, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.05: Continuarea concertului Orchestrei Frații Botez.

Ora 13.30: Muzică variată (discuri). Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.55: Continuarea concertului de muzică variată (discuri).

Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Continuarea concertului de muzică variată (discuri).

Ora 15.10: Actualități. — RADIO ROMANIA. Ora 19: Ora, Mesul vremii.

Ora 19.02: Cronica artistică. Ora 19.17: „Martirul Sf. Sebastian” de Debussy (exec. de Soc. de concerte a Conservatorului din Paris dirij. de Pierre Coppola).

Ora 19.35: „Burghezul gentilom” suită de Richard Strauss (Orch. filarm. din Viena dirij. de Clemens Krauss). — RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI.

Ora 20.10: Insomniile, de dr. Dem. Paulina. Ora 20.25: D-na Felicia Volănescu-Ionescu (voce): Muzică de compozitori francezi și italieni: Bolero de Gounod; Vals din „Coppelia” de Delibes; Arie din „Don Pasquale” de Donizetti; Bolero din „Vecerniile siciliene” de Verdi.

Ora 20.45: George Manoliu (vioră) și Alfred Alessandrescu (pian): Sonata în la de Fauré. Ora 21.10: „Pe Mediterana” — Concert de seară al Orchestrei Radio dirij. de Ion Ghiga: Părțile Mediteranei-suită în 4 părți de Ernst Buder: 1. O seară pe malul mării; 2. Fandango; 3. Elegie maură; 4. Serbare; O călătorie pe Mediterana de Roger Jalovici.

suită în 4 părți: 1. Melaga (dansul șalului); 2. Alger (prin cartierul arab); 3. Neapole (Serenada); 4. Nissa (bătaie de flori); Dansul mateloților de Maurice Ebonet; Uvertura „Italia în Alger” de Rossini.

Ora 22: Radio-jurnal (I); Sport. Ora 22.15: Muzică de dans (discuri). Ora 22.30: Dansuri spaniole (discuri): Paso doble de Ariotto și Paso doble de Sentis; Două sardane de Ventura; Vals spaniol de Pescador și Paso doble de Matéo; Tango de Matéo (voce: Rosita Barrios); Două paso doble de Perello. Ora 23: Radio-jurnal (II).

Ora 23.15: Concert de noapte al Orchestrei Ionel Cristea transmis dela restaurantul Terasei Cercului Militar; voce: Mia Boxan. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

Spărgător la 19 ani și tată a trei copii...

O doamnă energică îl prinde sub patul din dormitor după ce furase un portmoneu

Timișoara, 30. Decadența morală a vremurilor noastre e din zi în zi mai vădită. În acea lume interioară, unde cei fără căpătâiu își duc o existență murdă, în permanent conflict cu legile penale, oamenii eșiți din comun prin apucăturile lor criminale, se înmulțesc spre nenorocirea societății.

Turpitudinea morală a celor fără de lege, cunoaște un progres, care petruște adâncirea în noroiul decadenței, ce se manifestă tot mai puternic în viața noastră de azi.

3 COPII LA 19 ANI

Un simplu fapt divers, ne aduce în față exemplul real, care caracterizează starea amorală în care se bălăcește sărăcimea periferică a orașului. Acolo se culbăresc vitregiții sortii, cari prefecți muncii cinstite, indelețnicirile ce-i duc fatal după gratiile pușcărilor.

Iată-l pe Patay Barna, tânăr de 19 ani, dar îmbătrânit în rele, tată a trei copii, fruct al unui concubinaj abject.

Crescut în mediul marilor contrabandisti, din Valea lui Mihai și probabil alungat de acolo pentru fapte nevrednice, s'a refugiat la Timișoara, în cartierul periferic colonia Kunst.

A PREFERAT SĂ FURE...

Deși în deplinătatea forțelor fizice, tânărul n'a vrut să muncească cinstit. A preferat să fure... Niciun gând pentru copiii înflăcăți, cari fără el sunt sortiți să piară de foame.

În căutarea unei lovituri fructuoase, a intrat în locuința d-lui Munteanu, șef de secția la Rezidența Regală... din piața Traian 7. A urcat primul etaj, găfând, până a ajuns la locul pe care și-l alesese, probabil, dinainte. S'a pomnit în dormitor, fără să fie simțit și a pus mâna pe ce-a găsit mai repede în cale, un portmoneu cu bani. Dar

sgomotul pe care l-a făcut, a trezit bănuiala doamnei Munteanu, ce se găsea într-o cameră, apropiată. Auzind pași, tâlnăru s'a ascuns în pripă, sub patul din dormitor, sperând că va putea să dispară.

TALHARUL PRINS

Răsuflarea grăbită l-a trădat. Stăpâna energică l-a înfășcat de sub pat și cu toată împotrivirea lui disperată l-a lărat într-o cameră, unde l-a închis și sechestrat până la sosirea poliției.

Un telefon și agenții forței publice s'au infățisat la locul spargerii, arstându-l pe tâlharul ghinionist. Acesta aruncase portmoneul în camera unde fusese sechestrat, ascunzându-și banii furati în buzunar.

La comisariatul II de poliție unde spărgătorul e anchetat de d. comisar Mălinici, banii s'au găsit asupra lui.

PENTRU O ASANARE MORALĂ...

Am dat extensiune acestui fapt divers, cu intenția de a scoate în relief, după cum arătăm mai sus, starea de corupție a populației ce trăiește în infecția perifericilor.

Acolo trebuie să coboare, nu numai polițistul, în căutare de infractor — a cărui prezență e permanentă aci — ci oamenii sorociti să îndrepte viața morală a societății.

O asanare sufletească, prin izolarea și extirparea celor ce dau coloratura abjecției acestor locuri periferice, este tot atât de necesară, ca și o neîntreruptă veghe medicală.

Mă gândesc cu amărăciune, la cei trei copii cari plâng, așteptându-și tatăl nevrednic, încătușat în dosul gratiilor...

Dacă societatea nu intervine să-i salveze, trista pildă a tatălui lor va fi urmată de ei și de alți copii, sortiți să trăiască în vermina viciului și necinstitiei...

Organizarea gărzilor naționale din plasa Sânnicolaul Mare

Timișoara, 30. — La 25 August a. c. a avut loc, în comuna Sânnicolaul Mare, în cadrul unor înălțătoare serbări, organizarea găzii naționale din această plasă.

La ora 10, d. col. Madancovici, comandantul gărzilor naționale din ținutul Timiș, însoțit de d. col. Munteanu, comandantul gărzilor din județul Arad și căpitan Ursu, comandantul gărzii din județul Timiș-Torontal, au fost întâmpinați în gară de către d-nii: dr. Gheorghe Stoi, primpretorul plasei, care în cuvinte adânc simțite urează oaspeților un bun venit, N. Galetaru secretarul gărzilor naționale pe ținut Popovici notarul comunei, etc.

Înainte de desfășurarea programului, s'a ținut o conferință cu fruntașii sator și cu autoritățile locale, în vederea organizării gărzilor în comune. D. căpitan Ursu a confirmat în funcția de comandant al gărzilor naționale F. R. N. în plasa Sânnicolaul Mare pe d. avocat Munteanu, iar al orașului Sânnicolaul Mare pe d. dr. Dobrean.

A urmat serviciul divin, oficiat de un sobor de preoți. În numele bisericii ia cuvântul păr. Popovici, care îndeamnă pe toți românii să se înscrie în această patriotică organizație.

D. căp. Ioan Ursu arată rostul și importanța gărzilor Naționale, făcând apel la cei da față să-și însușească ideea acestor gărzii, înscriindu-se toți românii, formând astfel un zid de granit în apărarea tuturor problemelor noastre naționale.

La cuvântul d. col. Madancovici, care vorbește de trecutul glorios al neamului, de jertfele aduse pe altarul patriei de cei 800.000 de eroi, din războiul de întregire, datorită cărora avem o țară

liberă, evocă amintirea memorandiștilor cari au suferit pentru libertatea poporului român, de necesitatea unei puternice solidarități, între toți românii pentru a menține neștirbite hotarele țării. D-sa aduce elogiul înțeleptului nostru Suveran, d-lui prim ministru Armand Călinescu și d-lui general Petre Georgescu, comandantul gărzilor pe țară.

Intr'o perfectă ordine și într'o impresionantă disciplină, urmează defilarea membrilor gărzii, străjerilor, premitarilor, pompierilor voluntari, societățile sportive, în sunetele fanfarei compusă din micii străjeri.

A urmat apoi un banchet în sala festivă a cazinoului, la care participă comandantii gărzilor veniți pentru organizare, toți notarii și primarii comunelor din plasă.

D. dr. Gheorghe Stoi, primpretorul plasei, ridică primul pahar în sănătatea M. S. Regelui. Mai iau cuvântul d-nii: preot Fleșeriu, dr. Petru Mirea, dr. Dan, Ioan Blagoe, dr. Ioan Dobrean, preotul misionar Albu, preotul I. Popovici, Mihail Stoițănescu și primarul comunei, d. Nicolae Vitt.

Ultimul ia cuvântul d. colonel Madancovici, mulțumind tuturor pentru prea frumoasa primire și strălucita sărbătoare, aranjată cu atâta însuflețire și mândrie românească, la granița de Vest a țării.

După masă d. colonel, însoțit de șefii autorităților, au vizitat comuna de frontieră Cenadul Mare.

Reușita acestei grandioase serbări se datorează d-lor: dr. primpretor Gheorghe Stoi, notar P. Popovici și primarul lui Nicolae Vitt, cari s'au îngrijit să mențină trează conștiința națională aci la câțva pași numai de granița de Vest a țării.

Statele Unite vor modifica totuși legea neutralității

Washington, 30 (Radur). — Textul convocării imediate a congresului în sesiune extraordinară este gata. Nu mai are decât semnătura d-lui Roosevelt care după propria-i expresie va fi pusă atunci când conflictul va deveni suficient de sigur. Se confirmă opinia că congresul va fi de acord cu președintele Roosevelt pentru a veni în ajutorul Franței și Angliei în cea mai largă măsură. Statele Unite rămânând totuși în afară de război. În orice caz, felul cum se desfășoară situația în Europa, va fi un factor determinant al atitudinii Sta-

telor Unite. Actualmente domnește impresia că guvernul Statelor Unite ar vrea să voteze modificarea legii neutralității în sensul proiectului depus de d. Bloom, proiect aprobat de d. Roosevelt. Unii cred că, congresul ar putea să hotărască măsuri care ar depăși neutralitatea favorabilă față de Franța și Anglia.

Se declară că președintele Roosevelt nu cere americanilor să fie „neutre în cuvinte și în gândire”, ca în 1914, ci se gândește mai ales să asigure Statelor Unite o pace durabilă.

Cum a decurs ultima întrevvedere dintre Sir Neville Henderson și cancelarul Hitler

Berlin, 30 (Radur). — Sir Neville Henderson a sosit la aerodromul Tempelhof la ora 20.30. Ambasadorul a fost salutat de doi membri ai ambasadei și de un reprezentant al ministerului afacerilor străine.

La ora 22.30 ambasadorul Angliei a sosit la palatul Cancelariatului unde a fost primit de Fuehrer. În curtea de onoare d. Henderson a fost primit de ministrul de stat d. Meissner și de d. Brueckmann, aghiotantul Fuehrerului, în timp ce o campanie prezenta armele. Ambasadorul a fost introdus în cabinetul de lucru al cancelarului Hitler.

Întrevederea a început în prezența d-lui Ribbentrop, și a ministrului plenipotențiar Schmidt ca interpret.

Atât în fața cancelariului cât și în fața ambasadei britanice o mulțime numeroasă aștepta în tăcere desfășurarea evenimentelor. D. Henderson a părăsit

palatul Cancelariatului la ora 23.45.

După cum se anunță din sursă bine informată, în cursul întrevederii pe care a avut-o cu Fuehrerul, ambasadorul Angliei a remis un mesaj din partea guvernului englez sub forma unui document care a fost întregit prin comunicări verbale.

După terminarea întrevederii cu d. Henderson, Fuehrerul a convocat pe principalii săi colaboratori.

Cercurile autorizate declară că nu se poate face încă nici-o comunicare asupra celor discutate și nici asupra consecințelor întrevederii. S'a declarat totuși că se va da Marți dlui Henderson un răspuns scris.

După întrevederea de o oră pe care a avut-o la cancelarul Hitler, d. Henderson ambasadorul Angliei la Berlin s'a înapoiat la ambasadă, de unde a telefonat la Londra.

Adunarea generală a subofițerilor pensionari din Timișoara și județul Timiș-Torontal

Entuziaste manifestatii pentru M. S. Regele și d. primministru Armand Călinescu

Subofițerii au donat pensia pe o zi pentru înzestrarea armatei

Timișoara, 30. — Ieri înainte de amiază, în sala de festivități a primăriei, s'a ținut adunarea generală a subofițerilor pensionari din Timișoara și județul Timiș-Torontal, sub prezidenția dlui căp. de rezervă Alexandru Vicol, președintele uniunii subofițerilor de rezervă din țară.

La adunarea aceasta au participat peste 100 subofițeri, printre care am remarcat prezența dlor: Gh. Spiridonescu, președinte al centrului ținutului Olt, Marinescu Nicolae, președinte al centrului Timiș, Cherecheș ș. a.

DESCHIDEREA ADUNĂRII

D. cpt. Alexandru Vicol, deschide adunarea, aducând un cald omagiu Majestății Sale Regelui Carol II, președintelui Consiliului, d. Armand Călinescu, și dlui general dr. G. Marinescu, ministrul sănătății. Dsa arată scopul înființării uniunii, la care prezenții aderă prin entuziaste aclamațiuni: organizarea corpului subofițeresc, creierea unui comitet central la București, a centrelor pe ținuturi și subcentre pe județe. Ratifică, apoi, hotărârea ca toți subofițerii să se înscrie în Frontul Renașterii Naționale și să se încadreze în Garda Națională.

DONAREA PENSIEI PE O ZI PENTRU ÎNZESTRAREA FONDULUI ARMATEI

Adunarea votează în aclamații propunerea dlui președinte Al. Vicol, de a dona pensia pe o zi pentru înzestrarea fondului de înarmare și sporul pe una lună pentru cumpărarea unui avion. Tot-

odată adunarea cere ca acest statut să fie aplicat pe bază de lege.

ALTE CUVANTARI

La apoi cuvântul d. N. Marinescu, președinte al centrului ținutului nostru, care se asociază la omagiile exprimate de d. căp. Al. Vicol și aduce cuvântul de recunoștință al membrilor din ținut pentru realizările înfăptuite de ținune.

În acelaș sens mai vorbesc și dd.: Stancu Alexandru și Cherecheș, care comunică rezultatul audienței a 24 subofițeri pensionari președinti de ținuturi și subcentre județene, la d. general Nicolae, secretar general la M. A. N. și d. colonel Ciocanu, șeful serviciului secretariatului, care le arată că uniunea are întreaga aprobare a M. A. N.-ului pentru a se manifesta în cadrele organizației sale patriotice.

CONSTITUIREA COMITETULUI SUBCENTRULUI TIMIȘ-TORONTAL

Înainte de închiderea adunării, s'a constituit următorul comitet al subcentrului Timiș-Torontal: Vasile Cherecheș, președinte; Gh. Chiroiu, vice președinte și Stancu Alexandru, Gugu Ioan, Manta Pamfil, Marconescu Petre și Guțu Iosif.

Comitetul acesta se va prezenta, împreună cu o delegație de 10 subofițeri pensionari la adunarea generală dela București, ce se va ține în 3 Septembrie.

După adunarea a avut loc o masă camaraderescă.

SPORT

Concursul athletic al Electricei

Recent a avut loc pe Arena Electrica un concurs athletic, organizat cu scopul de a descoperi noi elemente talentate, apte pentru practicarea acestui sport.

Conform așteptărilor concursul a satisfăcut, căci la toate probele au participat o droaie de concurenți. E natural el fiind un concurs de propagandă, rezultatele nu sunt impunătoare, cu toate că unele din ele trebuiesc menționate. Astfel la salt în înălțime au fost trei atleți cari au trecut 160 cm.

La acest concurs a participat și echipa de atleți a Firmei Romitex, sub conducerea d-lui Colombo, fost campion italian. Gestul fabricii Romitex, de a promova educația fizică și în special atletismul, merită toate laudele și ar fi de dorit ca și celelalte firme mari din Timișoara să-i imite exemplul.

Rezultatele parțiale sunt:

60 m. femei: 1. Wambach Romitex 11 sec., 2. Vörös Rom. 3. Biro Electrica.

100 m. femei: 1. Wambach Romitex 15 sec., 2. Biro Electrica, 3. Vörös Rom.

100 m. începători: 1. Minius Electrica 11,9 sec., 2. David Receaș, 3. Coman Electrica.

200 m. începători: 1. Minius Electrica 24,8 sec., 2. Coman Electrica, 3. Pavlovi Electrica.

110 garduri începători: 1. Roxin Receaș 17,8 sec., 2. Kreppel Rapid, 3. Scholtz Rapid.

110 m. g. iuniori: 1. Lenart Electrica

Jucătorul glorist Tudor va trece la Amefta?

Se vorbește tot mai mult că excelentul jucător glorist, Tudor, care a jucat în linia de înaintare a galben-albaștrilor va fi achiziționat de către AMEFA, care în matchul cu Venus a constatat că fără o înaintare mai de seamă nu va putea da rezultate multumitoare. Rămâne de văzut dacă conducătorii Gloriei vor consimți la extrădarea lui Tudor și dacă însuși excelentul înaintaș va dori să joace în echipa muncitorească din localitate.

În orice caz tot aci trebuie să arătăm că AMEFA în actula ei compoziție nu va putea deloc să realizeze rezultate care să o scoată înafara pericolului de retrogradare, fapt despre care se vorbește iarăși încă de pe acum și de către cunosătorii în materie de football și de susținătorii acestui club sportiv care sunt foarte pesimiști în privința viitorului echipei lor.

Tănăsescu și Bădin la Arad și Timișoara

Din inițiativa federației de tennis, regionala Arad, celebrul tennismen român, Tănăsescu, va evolua și pe terenurile dela Arad și Timișoara în compania altui jucător de mare valoare, Bădin, care au fost invitați de grupările afiliate federației române de specialitate spre a se produce și în fața publicului dela această graniță, dornic să cunoască pe celebrul mânuitor al rachetei, care a adus atâtea răsunătoare succese pe seama tenisului românesc.

Cei doi faimoși jucători români vor participa la concursurile ce se organizează în aceste două orașe de graniță, în zilele de Sâmbătă și Duminică, 2—3 Septembrie la Timișoara și 4—5 Septembrie la Arad.

Organizatorii pregătesc o frumoasă primire celor doi reputați jucători români, a căror venire în aceste orașe a provocat o deosebit de mare senzație. Au mai fost invitați și alți jucători de seamă din regiune și țară spre a participa la aceste concursuri.

ca 16,8 sec., 2. Berger Receaș, 3. Minius Electrica.

100 m: 1. Stoița Receaș 12 sec., 2. Neumann Rapid, 3. Roxin Receaș.

200 m: 1. Stoița Receaș 24,6 sec., 2. Berger Receaș, 3. Nussmann Rapid.

1500 m, obstacole: 1. Racz Electrica 5:30, 2. Ostern Rapid, 3. Steckel Electrica.

Aruncare a ciocanului: 1. Lenart Electrica 35,20 m., 2. Rech Electrica 32,20 m., 3. Seewald Electrica 32,10 m. (Ciocanul de 5 kg.)

Aruncarea greutății (5 kg): 1. Neumann Rapid 14,41 m., 2. Lenart Electrica 13,58 m., 3. Kyri Electrica.

Triplușait: 1. Berger Receaș 12,97 m., 2. David Receaș 11,99 m., 3. Lidolt Electrica 11,86 m.

Salt în înălțime: 1. Trufășilă Electrica 170 cm., 2. David Receaș 165 cm., 3. Lidolt Electrica 160 cm.

Salt în lungime: 1. Szokoli Receaș 6,13 m., 2. David Receaș 6,00 m., 3. Lidolt Electrica 5,73 m.

Aruncarea suliței: 1. Kyri Electrica 44,73 m., 2. Boros Romitex 44,47 m., 3. Trufășilă Electrica.

REZULTATELE CONCURSULUI ATLETIC DIN PREDEAL

100 m: Cristea 10,9 sec. **5000 m:** Dinu Cristea 15:50,5. **Disc elenic:** Gurău 35,73 m. **Înălțime:** Stoichișescu 173 cm. **Ciocan:** Biro 50,20 m. **Record național!** **Lungime:** Stoichișescu 7,16 m. **Record național!** **400 garduri:** Kiss Esta Sun 53,3 sec. **Greutate Gurău:** 13,63 m. **400 m:** Lazar 52,4 sec. **1500 m:** Kise Cluj 4:14,1.

Caleidoscop sportiv

Presă maghiară, deși recunoaște că infrângerea dela Varșovia se datorește condiției fizice rele și lipsei de tactică, adaugă încă că nu le-a fost acordat un goal valabil și că au fost sancționați pe nedrept cu un 11 metri.

În Argentina s'a terminat prima jumătate a campionatului de football în fruntea clasamentului fiind echipa Independiente la egalitate de puncte (27) cu Huragan. 3. New Old Boys cu 23 și 4. River Plato cu 22 puncte.

La Bratislava a avut loc de Duminică matchul Slovacia—Germania B care s'a soldat cu rezultatul 2:0 (1:0) Slovacia au jucat irezistibil.

Koino—Arai—Hamoro au stabilit un nou record japonez la stafeta 3×100 natație.

Campionate mondiale de canotaj dela Amsterdam sunt compromise. Nici echipa română nu a plecat din această cauză.

Noul record maghiar la 10.000 m. este 30:49,2 și a fost stabilit de Szilágyi.

Ripensia nu urmărește achiziționarea nici-unui jucător dela Chinezul. Toate știrile s'au colportat au urmărit defăimarea echipei foștilor campioni.

Uniforme și Articole F. R. N.

cu prețuri convenabile la croitoria și ceaprazăria

T. IANCU

Teșoara P-ța Libertății P-tul Primăriei

CRONICA ARADULUI

Vor fi înlăturate cârciumile din jurul fabricii „Astra” dela Arad

O revizuire a brevelor este necesară

Arad 30. — Din inițiativa autorităților superioare s'a luat măsura ca în jurul întreprinderilor mai mari să nu poată funcționa cârciume, ori alte întreprinderi particulare care să se ocupe cu vânzarea alcoolului, pentru a putea evita în felul acesta orice fel de acte neplăcute printre angajații numitelor întreprinderi.

Uzinele „ASTRA” din localitate în baza acestei dispozițiuni ministeriale, au cerut prin conducătorii ei locali, ca toate cârciumele și restaurantele care se află într-o rază de un kilometru din împrejurimile fabricii să fie închise. Faptul acesta a provocat mari nemulțumiri printre proprietarii de cârciume vizați, care s'a adresat Sfatului Negustoresc ca să nu fie nimicite în existența lor. Ca urmare a acestor intervenții s'a luat dispoziția ca toate acele cârciume care au existat în localurile actuale încă din anul 1937 să rămână și pe mai departe în funcțiune, iar celelalte care s'a înființat după această dată și se află pe teritoriul înpricinat, vor trebui să-și sisteze imediat funcționarea.

Noi mai trebuie să amintim, că în localitate în ultima vreme s'au deschis foarte multe cârciume, care — or ce s'ar zice — nu sunt de prea mare folos orașului nostru. Dintre acestea există o serie întreagă de asemenea întreprinderi în chiar centrul orașului Arad — oficialitățile le cunosc mai bine — care nu numai că strică prestigiului municipiului nostru dar sunt de-a dreptul infecte, prin murdăria și scandălurile care se țin lanț în ele. O revizuire a brevelor spirtuase se impune fără îndoială și o anchetă în privința mai multor întreprinderi de felul acesta — amintite aci — este mai mult decât necesară, care ar scoate la iveală lucruri cu mult mai grave decât cele cunoscute doar așa în trecut.

Și apoi există o serie de cârciumioare tot aci la Arad, unde se practică prostituție în măsură mare și care propagă imorala și stricăciunea tineretului inconștient.

În coloanele ziarului nostru ne-am ocupat adesea de felul cum înțeleg unii dintre patronii acestor întreprinderi să-și facă datoria. Cazurile de destrăbălare au fost și ele la timpul lor relevate. O intervenție energică și fără cruțare va aduce mult bine prestigiului municipiului nostru și va scăpa pe mulți dintre cetățenii cu „inger slab” de a cădea în mâini de codogi și ale unor femei fără moravuri și fără vreo situație bine definită, înafară de meseria nepermisă și clandestină ce o practică.

Sunt anumite cartiere unde desfrâul este de-a dreptul scandalos ce este provocat de o întreagă pleiadă de femei cu moravuri ușoare.

HOȚI PERICULOȘI PRINȘI DE POLIȚIA ARAD

Autorii furtului de bijuterii arestați.

Arad, 30. — Într'un număr mai recent am arătat că indivizi necunoscuți s'au introdus în prăvălia lui Deutsch Maximilian de piața Avram Iancu din localitate, de unde au reușit să fure mai multe lucruri de valoare printre care și niște bijuterii în valoare de 54 mii lei. Din cercetările introduse de organele de control, care s'au arătat față de cazul prezent foarte eficace — s'a aflat că autorii acestui furt sunt niște indivizi cunoscuți autorităților polițienești, care dealtfel au mai fost și cu alte ocazii pedepsiți pentru infracțiuni. Numele acestora este, Popa Blaj Miron, de profesiune brutar, în etate de 31 ani, născut în comuna Cobești județul Bihor, fără domiciliu stabil și Weisz Adalbert, de 45 ani de origine din Arad, asupra cărora s'au găsit lucrurile furate. Cu acte dresate cei doi hoți au fost înaintați organelor judiciare, unde au fost depuși în arestul preventiv, până la

complecta lor instrucțiune și până la judecată.

ACCIDENT DE CIRCULAȚIE LA ARAD

S'au ciocnit două mașini. Victimele omeneste nu sunt.

Arad, 30. — La vama dela Aradul-Nou s'au ciocnit două mașini din localitate la următoarele împrejurări. Autobuzul orașului cu No. 51 condus de șoferul Rațiu Gheorghe, mergea în curea sa regulată pe traseul Arad—Aradul-Nou. Când s'a apropiat de vamă s'a ciocnit cu autocarul 3008, care este proprietatea Diviziei 1 de Cavalerie și care a fost condus de către sublt. Căpitan Constantin. Din cercetările introduse s'a aflat că vinovat este d. sublocotenent care a condus mașina cu viteză nepermisă pe străzile orașului din care cauză s'a produs și accidentul, care din fericire nu a avut victime omeneste, doar mașinile așgându-se cu grave stricăciuni. Anchetă continuă și din partea autorităților militare, al căror camion a provocat accidentul.

FUNCȚIONAR INCORECT ÎNLĂTURAT DIN SERVICIU

Arad, 30. — În serviciul oficiului de mesuri și greutăți din localitate se afla încă mai multă vreme și funcționarul Nicolae Peiu, care însă a fost găsit vinovat pentru abateri grave. Cazul său s'a judecat în ultima instanță judecătorească zilele acestor care l-a găsit la fel vinovat. În urma sentinței date, numitul funcționar a fost înlăturat definitiv din postul ce-l deținea la amintitul oficiu.

S'A FIXAT PREȚURILE MAXIMALE PENTRU LOCUINȚELE RECHIZIȚIONATE LA ARAD

Arad, 30. — Pentru a fi înlăturate orice fel de neînțelegeri și pentru a se da posibilitatea ofițerilor chemați la concentrare să afle pe teritoriul orașului Arad ca să poată obține camere de locuit la un preț mai avantajos, o comisiune specială s'a ocupat cu rezolvarea acestei probleme, aducând următoarele deciziuni:

Pentru o cameră mobilată cu un singur pat în cartierele orașului se va plăti zilnic suma de 15 lei, iar pentru cele din centru taxa a fost stabilită la 25 lei pe zi. În restaurante un menu fix va costa pentru ofițeri lei 35, iar pentru camerele dela hotel se va achita din prețul unei camere numai 50 la sută. Prețurile arătate aci vor fi achitate de deținătorii personal și în bani gata.

Mica publicitate

Prodă limba germană fără dialect, pentru copii 3—7 ani, elevi și mături, metodă bună și ușoară. Văd. dr. Lichtscheindl, Géza, Timișoara II., Str. Balaz 34.

Direcțiunea Silvică U. D. R. din Oravița caută șofer pentru autocamioane. Doritorii să-și adreseze cereri.

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea nu le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau aviz telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II., Piața Traian 2, etaj I. 2

Cameră mobilată de închiriat. III., Piața Plevnei 5. Informațiuni la portar.

Domnișoară, pricepută și cu multă practică caută angajament de caserită, ori unde. Cunoaște la perfecție trei limbi. Pretențiuni modeste. Adresa la ziar.

Băiat de serviciu caută urgent administrația ziarului.

De ieri până azi

SPANIA ARE INTERESUL SA RĂMÂNĂ NEUTRA

Burgos, 30 (Rador). — Agenția „Reuter” transmite: In cerourile bine informate se afirmă că Spania are totul de câștigat din neutralitate, și totul de pierdut dacă s'ar lăsa târâtă într'un război ce ar izbucni eventual în Europa. Țara continuă să urmărească desfășurarea evenimentelor cu toată obiectivitatea, dar cu tot mai mare îngrijorare. In cursul dimineții, colonelul Belgheider ministrul afacerilor străine a primit pe d. von Szoyrer, ambasadorul Reichului.

NOUL GUVERN JAPONEZ

Tokio, 30 (Rador). — Generalul Abe a acceptat misiunea de a forma noul guvern și a început negocierile în acest scop. Lista noului guvern va fi supusă Împăratului, mâine.

RAPORTURILE ITALO-JAPONEZE SE MENTIN CORDIALE

Tokio, 30 (Rador). — Agenția „Stefani” anunță: D. Auriți, ambasadorul Italiei, a făcut o vizită la Ministerul de externe al Japoniei. Ambasadorul a comunicat pe baza instrucțiunilor primite dela Roma, că atitudinea guvernului Italian față de Japonia nu se schimbă prin încheierea actualului germano-sovietic. Italia dorește să mențină și să amelioreze raporturile sale care sunt actualmente cordiale cu Japonia.

EXERCITII DE EVACUAREA COPIILOR IN ANGLIA

Londra, 30 (Rador). — Peste 500.000 de copii între 2 și 14 ani au participat Luni la o imensă „repetiție generală” de evacuare, care a fost organizată în toată regiunea Londrei. Copiii adunați într'o ordine perfectă la diferite școli, unde se făcea concentrarea, au fost lăsați după câțva timp, se pleacă acasă. Exercițiul asemănător s'au făcut în toate marile centre urbane din Anglia.

INTERZICEREA ZBORULUI AVIOANELOR PESTE TERITORIUL ITALIAN

Roma, 30 (Rador). — In Monitorul Oficial a apărut un decret, prin care se interzice avioanelor civile zborul pe deasupra peninsulei Africii italiene și posesiunilor italiene din Marea Egee.

Decretul nu se referă și la avioanele liniilor regulate de curse care trec deasupra acestor regiuni.

CARTELE DE ALIMENTE ȘI IN ELVEȚIA

Berna, 30 (Rador). — S'a interzis cumpărarea zahărului, leguminoaselor și altor alimente. Interdicția va dura câteva zile până se va introduce și în Elveția un sistem definitiv de cartele alimentare.

ITALIA NU VA INTRA IMEDIAT IN RĂZBOI?

Roma, 30 (Rador). — Agenția „Reuter” anunță: Deși calmă în aparență, Capitala Italiei așteaptă cu neliniște hotărârea guvernului britanic. Nămic nu arată încă într'un chip autorizat dacă Italia va intra imediat în război în cazul unui conflict, sau dacă va rămâne câțva timp neutră.

OLANDA AȘTEAPTĂ SĂ I SE RESPECTE NEUTRALITATEA

Haga, 30 (Rador). — Regina Wilhelmina a ținut Luni seara un discurs la Radio, care a fost transmis și în Colonii.

Regina a subliniat că Olanda rămâne neutră și așteaptă dela toată lumea să-și respecte neutralitatea. Suverana a invitat poporul ei să se strângă în jurul guvernului cu hotărâre.

BELGIA NU MAI IA ALTE MĂSURI MILITARE

Bruxelles, 30 (Rador). — Agenția telegrafică belgiană: guvernul belgian nu are deocamdată intenția să ia noi măsuri militare.

VASUL GERMAN BREMEN SE INTOARCE DELA NEWYORK FAȚĂ CĂLĂTORI

Newyork, 30 (Rador). — Pachebotul german „Bremen” a sosit la Newyork, dar a plecat imediat înapoi spre Germania fără să ia călători la bord.

COMUNICAȚIILE FERROVIARE INTRE POLONIA ȘI OCCIDENT Suspendate

Varșovia, 30 (Rador). — Traficul Feroviar între Polonia și țările Occidentale este acum complet suspendat în urma măsurii luate de autoritățile germane, de a închide frontiera dintre Polonia și Reich pe de o parte, dintre Polonia și protectorat pe de alta.

Singurele comunicații feroviare care mai funcționează normal sunt acelea cu teritoriul Danzigului, cu Lituania, Letonia, Slovacia, Ungaria, României și URSS.

LINIA AERIANĂ FRANCEZĂ BUCUREȘTI—PARIS A FOST Suspendată

București, 30 (SIR). — Linia aeriană București—Paris exploatată de compania franceză „Air France”, a fost suspendată.

SPRE O TRANZACȚIE IN LITIGIUL BISERICII CATOLICE CU STATUL ROMAN

București, 30 (SIR). — La începutul lui Septembrie a. c. se va întruni la sediul ministerului Minorităților comisia mixtă însărcinată cu examinarea litigiilor dintre biserica romano-catolică din Transilvania și Stat, în vederea unei soluțiuni tranzacționale.

AMBASADORUL TURCIEI DELA LONDRA CHEMAT LA ANKARA

Istanbul, 30 (Rador). — D. Rustu Arras, ambasadorul Turciei la Londra a sosit la Istanbul, plecând imediat spre Ankara. El este invitat de guvernul turc, pentru a da informații asupra situației și atitudinii Angliei în actuala criză.

CONVOCAREREA SFANTULUI SINOD

București, 30 (Rador). — I. P. S. S. Patriarhul Nicodim Munteanu, care se află la mănăstirea Neamț și-a anunțat plecarea la București, la 1 Septembrie. La București, I. P. S. S. Nicodim va convoca Sf. Sinod, în scopul de a discuta problema mitropoliilor vacante. Către sfârșitul lui Septembrie, I. P. S. S. Patriarhul Nicodim va vizita Iași din nou și va lua parte la solemnitatea reînnoșării rămășițelor mult regretatului mitropolit Iosif Naniescu, într'o criptă special construită în catedrala mitropolitană.

PREȘEDINTELE ELVEȚIEI SPERĂ CĂ SE VA SALVA PACEA

Berna, 30 (Rador). — D. Elter, președintele Confederației Elvețiene, în cuvântarea pronunțată Marți la radio, și-a exprimat speranța că eforturile făcute în favoarea păcii, vor putea să reușească. S'a hotărât ca Elveția să îndeplinească obligațiile neutralității și pe cele de menținerea securității țării.

TRUPELE GERMANE AU INTRAT IN SLOVACIA

Bratislava, 30 (Rador). — D. Tisso, șeful guvernului a adresat o proclamație poporului slovac, spunând: Pentru a proteja independența și integritatea tărâmului slovac, contra amenințărilor Poloniei și pe baza acordului de protecție, soldații germani se află pe teritoriul slovac și la oază de nevoie vor respinge tot la cot cu armata slovacă inamicul dela frontierele statului nostru.

Invităm populația să primească trupele germane cu prietenie și să le acorde tot sprijinul.

Un nou termen pentru înscrierea în listele de naționalitate

Timișoara, 30. — Primăria municipiului Timișoara aduce la cunoștință că s'a acordat un ultim termen de înscriere în listele de naționalitate, până la 27 Octombrie a. c., acelor locuitori din provinciile alipite cari din diferite motive n'au îndeplinit la timp cerințele Legii din 24 Februarie 1924.

Același termen s'a acordat și persoanelor din provinciile alipite, cari la data întocmirii listelor de naționalitate în conformitate cu legea din 24 Februarie 1924, erau copii minori, orfani sau din părinți necunoscuți și nu au fost înscriși din oficiu și nici instituțiile sau persoanele în îngrijirea cărora se aflau n'au cerut înscrierea lor.

Dela dispozițiunile de mai sus sunt exceptați locuitorii cari au fost prevăzuți în Decretul Lege No. 169 din 22 Ianuarie 1938, privitor la revizuirea cetățeniei, întrucât aceștia au format obiectul unei reglementări speciale.

În listele de naționalitate ale primăriei Timișoara se vor înscrie numai locuitorii cari la data de 1 Decembrie 1918, aveau apartinența (indigenatul) în Timișoara, iar ceilalți se vor adresa direct primăriei comunei unde au avut apartinența (indigenatul) sau domiciliul administrativ la cea

dată, făcând totodată dovada domiciliului actual.

Pentru simplificarea procedurii de înscriere, primăria pune la dispoziția locuitorilor imprimare de cereri tip, scutite de timbru, cari urmează a fi completate, semnate și înregistrate la registratura primăriei, de către petiționari.

Persoanele cari în anul curent au făcut deja declarații pentru a fi înscriși în tabloul celor omiși din listele de naționalitate, vor fi citate de către Biroul Naționalităților, în ordine alfabetică pentru completarea actelor, cu care ocazie vor îndeplini și formele de petiționare indicate mai sus.

Actele ce urmează a fi anexate la cerere sunt următoarele:

1. Extrasele de stare civilă.

2. Certificat doveditor că la 1 Decembrie 1918 a avut apartinența (indigenatul) în Timișoara.

Persoanele, cari la 1 Decembrie 1918 au avut apartinența în Timișoara, însă în prezent domiciliază în altă comună, vor anexa la cerere pe lângă actele de mai sus și o dovadă despre domiciliul actual.

Inscrierile se fac zilnic, între orele 8—11 a. m., în localul primăriei, etaj II., ușa 85.

Pentru menținerea gimnaziului teoretic dela Reșița

Timișoara, 30. — O delegație compusă din d. căpitan Ion Blajovan, primarul orașului Reșița, d. senator Bernau și d. ni Musteși și Klein, reprezentanți ai muncitorilor metalurgiști secția Reșița, s'a prezentat Marți dimineața în audiență la Excelența Sa d. Rezident Regal dr. Alexandru Marta, pentru a cere menținerea gimnaziului teoretic de acolo și transformarea lui în liceu complet, cu opt clase.

Ministerul Educației Naționale, după cum se știe, a hotărât transformarea gimnaziului teoretic din Reșița în gimnaziu industrial, pe motiv că Reșița fiind un centru cu industrie mare, are nevoie de gimnaziu industrial. Hotărârea ministerului a și început să fie pusă în practică, anul acesta funcționând deja clasa II-a industrială la gimnaziul teoretic de acolo.

Într'un memoriu, înaintat Excelenței Sale, delegația dela Reșița a arătat că dacă acolo este necesar un gimnaziu industrial, nu mai puțin necesar este gimnaziul teoretic și chiar un liceu cu opt clase.

Reșița e o aglomerație de 35.000 locuitori, și nu toți aceștia intenționează să-și dea băeții la meserie. Concepția aceasta este de altfel antiprogresivă, pentru că nu înseamnă că dacă tatăl cuiva e maestru într'o industrie, urmează în mod necesar ca și el să meargă pe aceas-

tă carieră și să nu fie inginer, eventual medic, profesor, etc.

Reșițenii arată că dacă centre din Banat ca Ciacova, Periam, Săn Nicolau mare, Jimbolia au gimnazii teoretice, nedrept să se suprimă sau să se transforme gimnaziul teoretic dela ei.

În Reșița sunt în definitiv, în afară de familiile muncitorești, și 600 familii de funcționari, cari au dreptul să-și îndrume odraslele pe cariere liber alese, și pentru aceasta au nevoie de gimnaziu teoretic și chiar de liceu cu opt clase.

Li s'a spus reșițenilor cari au nevoie de gimnaziu teoretic și de liceu să-și trimeată copii la Lugoj și în alte părți; e o recomandare nouă, întrucât liceul din Caransebeș, care ar fi cei mai apropiați, e suprapopulat. Cât de necesar este gimnaziul și chiar liceul dorit de reșițeni, se vede și din faptul că actualmente sunt numai din Bocșa montană 50 de elevi la gimnaziul teoretic de acolo.

Prin urmare, Reșița are nevoie, pe lângă gimnaziul industrial impus de minister, și de un gimnaziu teoretic, care să fe cu timpul amplificat la rangul de liceu cu opt clase. E o revendicare justă a reșițenilor, de care forurile competente nu ne îndoim că vor ține seamă.

Excelența Sa d. Rezident Regal dr. Alexandru Marta a cerut delegației reșițenilor unele date suplimentare, separat de memoriul înaintat.

Măsuri în vederea anului școlar:

Nu se pot încredința orele libere profesorilor cari n'au fost trecuți pe tabloul de capacitate

București, 30 (SIR). — Dela 23 August d. Ministru al Educației Naționale a suspendat audiențele pe tot timpul duratei detașărilor și suplirilor. Cei cari au de reclamat sau de cerut ceva, vor depune cererea la registratură.

Se atrage atenția inspectoratelor școlare că după terminarea detașărilor și suplirilor, Ministerul Educației Naționale nu îngăduie sub nici o formă, sub nici un motiv să apară ore libere în diferite centre și orașe, care să fie încredințate altor persoane de cât celor după tabloul de capacitate. În privința această Ministerul a primit dese plângeri că operațiunile de detașare și suplire n'au

fost făcute cu sinceritate deoarece diferite școli n'au dat la timp ca vacante toate orele libere, spre a putea fi ocupate de cei îndreptățiți.

Cei cari vor contraveni în viitor acestor dispozițiuni vor fi aspru sancționați de Minister.

Ministerul Educației Naționale aduce la cunoștința părinților elevilor că cererile de înscriere, reinscriere, de transferări de elevi, se adresează numai direcțiunilor școlarelor unde doresc să-și înscrie și nici de cum Ministerului.

Cererile de acest fel, ce vor fi trimise Ministerului, vor fi puse la dosar.

ECONOMICE

Victor Alboteanu:

„Ideologie și Afaceri”

... a. b. c.-ul economiei naționale

Tânărul autor — d. Victor Alboteanu mărturisește 26 de ani la începutul cărții — a reușit să ne dea, în domeniul arid în care se mișcă, o lucrare de o nădădătoare documentare. Verva scriitorului de rasă este dublată de o competență cu totul remarcabilă.

Cunoaștem în parte ideile dlui Victor Alboteanu din articolele dsale de gazetă, însă expuse cu sistem, în volum, ele ne impresionează deosebit. Regăsim idei care ne sunt scumpe și gustăm luminoasa argumentare care le face atrăgătoare și pentru alții.

„Ideologie și Afaceri” este o încercare de sinteză a teoriei cu practica. D. Alboteanu trece curajos, cu un dispreț justificat, peste doctrinele liberaliste perimate, făcând apologia economiei moderne, a economiei dirijate, mai bine zis, organizate, cum spune dsa. În cursul argumentării, relevă mereu începuturile fericite de realizare ale Ministerului Economiei Naționale. Regimul nou al României va împlini dezideratele autorului pe toată linia — această convingere o respiră cartea în fiecare pagină a ei.

Am subliniat, la începutul acestor rânduri, tinerețea autorului. Tinerețea nu este numai o vârstă exprimată în ani la d. Alboteanu, ci și o atitudine — ca să zicem așa. Câteva citate vor preciza gândul nostru și ideile autorului:

„Sunt brațe cari se oferă, sunt eforturi cari se cer ostentive și umeri cari cer greutate. E întrucâtva o generație care vrea să trăiască un romantism economic și nu văd motivul pentru care nu ar fi utilizată. Am început să devenim pregătiți, adică să ne specializăm pe profesiuni. Tipul românului versatil, bun la toate, a cam rămas în cărțile de efitină calitate, fiind înlocuit de tânărul brav, activ și mai ales dornic să pună și el o cărămidă la temelie edificiului țării.”

O cărămidă, sau măcar un fir de nisip, cum scriam noi în altă parte nu odată!

Cu toate acestea autorul nu ia poziție sistematic ostilă față de bătrâni și a sfaturilor înțelepte pe care ei le pot da. Afirmă numai „că noile generații aduc un aport colosal de muncă, de studiu și de largă generozitate sufletească, o mai vastă îmbrățișare a lucrurilor și o mai promptă apercipere a situațiilor. Intuiția nouilor generații e mai clară și mai imediată.”

Regimul Renașterii Naționale a făcut mult pentru utilizarea energiei tinereții a cărei apologie o face d. Victor Alboteanu. De altfel însuși exemplul dsale — cel mai prețios colaborator al dlui Eugen Titeanu, în Ministerul Presei și Propagandei — dovedește că regimul știe să-și aleagă oamenii, chiar și în rândurile tineretului.

Dar trebuie să ne constrângem la o metodă mai rigidă dacă vrem să dăm cititorului o idee cât de cât complexă a cărții de care ne ocupăm în cadrul restrâns al unui articol de ziar. Vom lua la rând capitolele, rezumându-le sumar.

Sub titlul „Nationalism economic”, cel dintâi capitol este o expunere de generalități, din cele mai judicioase asupra artei afacerilor, care nu constă în încasarea tantiemelor în consiliile de administrație. Aci, și în cele următoare, trebuie să relevăm o notă originală a autorului care dă justa apreciere în fenomenul economic al imponderabilului, care nu e altceva decât factorul psihologic, mai ales al „psihologiei mulțimilor” definită cu un capitol aparte al filosofiei

practice de Gustave Le Bon și alții după el.

Economia politică nu este o simplă algebră de ecuații cu soluții unice, cum credeau apostolii liberalismului!

„Necesitatea dirijării economiei naționale” — titlul capitolului următor — ar putea fi și titlul volumului. Specialiștii propagandei se afirmă aci prin enun-

D. VICTOR ALBOTEANU

țarea unor adevăruri, asupra cărora prea mulți oameni puși la locuri de răspundere în organismul nostru social n'au meditat încă destul.

„Organizarea economiei românești” subliniază caracteristica vieții noastre rurale: „Economia unui leu și a unei cepe”. Subproducție și subconsumație, peste care se așează o industrie încă insuficient armonizată cu nevoile și aspirațiile țării.

Economia organizată, contrar credinței propagate interesat de unii, este singura care ține cont și de interesele particulare, în special de ale consumatorului — iată un adevăr care trebuie proclamat. Sarcina pe care și-a luat-o Ministerul Economiei Naționale, în planificarea economiei românești, este imensă. Rezultatele obținute îndreptătesc totuși speranțele cele mai mari.

Marele capitol „Economia altor state”, și cel final „Expansivism economic”, este o trecere în revistă pe cât de documentată pe atât de obiectivă a marilor țări apusene. În special economia țărilor autoritare găsește o expunere înțelegătoare. Ea se caracterizează, după d. Alboteanu, „prin intervenții eficiente, de scurtă durată, în situații excepționale de dure”. De aci impresia de inconsecvență și de faliment mereu iminent (care totuși nu se produce) pe care o prezintă această economie autarhică, mai ales văzută prin prizma observatorilor liberali.

Actualitatea extraordinară a lucrării dlui Victor Alboteanu este în arătarea netă a economiei tuturor statelor ca o economie de război. Expansiunea unora, apărarea de poziții a altora, anare evidentă la citirea acestor pagini finale.

Departa de a fi epuizat tot ce am avea de spus despre această lucrare fecundă, am epuizat spațiul pe care ni l-am acordat. Ne rezervăm dreptul să examinăm câteva aspecte ale drumului — aci sau în altă parte — cu altă ocazie.

Până atunci recomandăm tuturor citirea studiului, care se citește ca un roman.

Acest lucru nu este cea mai mică laudă ce se poate aduce unui autor de economie politică!

NIC. IVAN

Traficul internațional de călători întâmpină dificultăți pe liniile principale

Legăturile telefonice sunt anevoioase — România n'a luat nicio măsură

București 30 (SIR.) — România nu a luat nici o măsură care restrânge în vreun fel, comunicațiile de cale ferată, aeriene sau telefonice. Călătorii trebuie să țină însă seamă de faptul că traficul de cale ferată cu Germania prin Polonia este întrerupt. Deasemeni, toate trenurile spre Paris, cu sosirea acolo în „Gare du Nord” și cu trecerea pe teritoriul german au fost întrerupte. Traficul pe linia Simplonului continuă normal. (Tranzitul prin Italia este interzis numai pasagerilor evrei.) Agențiile companiilor internaționale de Wagons Lits vând biletele numai pe răspunderea personală a călătorilor. Traficul aerian cu Germania și Franța precum și toate legăturile acestor două rețele principale (Anglia Belgia și Elveția) nu mai funcționează. Comunicațiile telefonice n'au fost întrerupte. Ele continuă, însă cu unele dificultăți, iar traficul e extrem de aglomerat. Cu Parisul nu s'a făcut erid decât comunicările telefonice oficiale.

PIAȚA ROMÂNEASCĂ SE MENȚINE CALMA

București, 30 (SIR.) — Piața românească nu a fost influențată de evenimentele internaționale. În târgul comercial nu s'au înregistrat schimbări prea mari de prețuri. Articolele alimentare și cele de prima necesitate nu s'au scumpit.

MĂSURI DE ORDIN MONETAR ÎN POLONIA PENTRU ÎMPIEDECAREA SPECULEI

Varșovia, 30 (Rador.) — Oficial se anunță că guvernul a luat Luni două măsuri de ordin monetar.

S'a interzis importul în Polonia al zloților de hârtie. Se permite intrarea în Polonia, pentru fiecare călător, numai câte 40 zloți hârtie. Deasemeni, se permite importarea zloților în monedă metalică divizionară. Interzicerea importului zloților de hârtie s'a hotărât pentru a se împiedeca specularea biletelor de bancă poloneze. A două măsură se referă la raporturile dintre Polonia și Danzig.

PORTURILE ROMÂNEȘTI GOALE VASELE SUB PAVILION GERMAN ȘI ITALIAN AU PARASIT APELE NOASTRE

Galați, 30 (SIR.) — Sâmbătă la Galați s'a sistat orice activitate de import-export. Vasele maritime și fluviale sub pavilion german, au fost înștiințate să părăsească porturile românești. Cea mai mare parte de vase au plecat, în timp ce se aflau sub încărcare. Deasemeni, dela Sulina se comunică: vasele italiene de linie, care trebuia să sosească zilele acestea la Galați, au fost înapoiate telegrafic din drum, întrerupându-se

grabnic spre porturile italiene. Azi portul Galați se prezintă aproape gol.

SITUAȚIA CÂMPULUI S'A ÎMBUNĂTĂȚIT ÎN ÎNTREAGA ȚARA

București, 30 (SIR.) — Ploile căzute în țară, în ultimele zile au schimbat mult situația câmpului. Se fac cu ușurință ogoarele și semănatul rapiței. Starea în lazurilor și fânețelor s'a îmbunătățit.

34.000 VAGOANE GRAU CUMPARATE DE ORGANELE ÎNSĂRCINATE CU VALORIFICAREA

București, 30 (SIR.) — Până la 28 August, organele cooperăției însărcinate cu valorificarea grâului, au cumpărat 34.000 vagoane grâu. Operațiunile de valorificare sunt stânjenite de unele greutăți în legătură cu înmagazinarea și transportul.

Piața zilei la 30 August

Cărnuri: Carnea de vacă 18—25 lei kg., de vițel 32—48, de porc 26—35; osanza 34, untura 38, slănină 30—32; carnea de porc afumată 32—40; cărnați diferiți 26—52; mezeluri diverse 52; jumere 25; șunca 60—100; salam 52—200 lei kg.

Păseri: Căini pereche 100—120 lei pui 30—90, rațe 75—120, găște 140—160 lei perechea.

Făină: Albă 9 și neagră 7.50 lei kg. Pâinea: Semialbă 9 și neagră 7 lei kg.

Diferite alimente: Ouă buc. 1.50—1.70 lei, lapte litru 5 lei, lapte pasteurizat litru 7 lei, smântâna litru 40—45 lei, untul proaspăt 70—90 lei kg., brânza de vacă bucata 5—6 lei, brânza de oaie 25—40 lei kg., cartofi 3—4 lei kg., fasole verde 10—12 kg., fasolea uscată 10—15 lei litru, mazărea uscată 12 lei kg., lințea 12, sfecla roșie 3—4 lei, usturoi 6—7 lei kg., gulii bucata 3—4 lei, varză nemțescă 2—4 lei bucată, pătlăgelele roșii 2—4 lei kg., ardei verde 4 buc. 1 leu, ardea boia 140 lei kg., păstărnac pătrunjel și morcovi, zarzavaturi diferite, legătura 2 lei, hren 2 buc. 1 leu, dooleac de mâncare buc. 2—8 lei, castraveți 100 buc. 30—40 lei, ceapa 3—4 lei kg., felina buc. 1—2 lei, salata mică buc. 1 leu, spanacul 5—6 lei kg., mere 4—8 lei kg., piersice 12—32 lei kg., nucă 20 lei kg., pere 4—16 lei kg., prune 3—4 lei kg., ringlote 5—8 lei kg., pepeni verzi (lubenițe) buc 2—15 lei, struguri 4—10 lei kg., pepeni galbeni buc. 1—3 lei, porumbul verde 2 buc. 3 lei, mac litra 18—20 lei.

Breasla alimentară a ținutului Timiș și-a înființat un contencios

Timișoara, 30. — Breasla alimentară a meseriașilor patroni din ținutul Timiș ou sediul în localitate, în virtutea prevederilor legale și-a înființat un contencios care își va începe activitatea cu data de 1 Septembrie a. c. Astfel că, cu începere dela această dată, membrii acestei bre-

sle, brutari și măcelari, în toate procesele ce le au de pe urma exercitării profesiei, se pot adresa acestui contencios ce funcționează în str. Eugen de Savoia No. 18, de unde vor primi un delegat care să le apere interesele, în mod gratuit, în fața instanțelor judecătorești.

INFORMAȚIUNI

Istoricul zilei

— **IN ZIUA DE 31 AUGUST 1877** s'a prezentat Domnitorului Carol I și marele Duce Nicolae drapelul otoman, cucerit cu o zi mai înainte în bătălia de la Grivița. Drapelul era purtat de soldatul Grigore Ioan, însoțit de sergentul și caporalul care-l ajutaseră să-l cucerească, fiind comandați de maiorul Candiano Popescu, Comandan-tul Batalionului 2 Vânători.

— La 31 August 1880 s'a născut M. S. Wilhelmina regina Olandei.

— La 31 August 1913 între Câmpina și satul Bănești s'a prăbușit cel mai mare aviator al României, Aurel Vlaicu. El voia să treacă munții Carpați, dar soarta voise altfel: moartea pe care-o învinsese de-atâtea ori, l-a doborât. O aripă s'a rupt dela pasărea măiastră și aviatorul cade zdrobindu-se.

— Confirmarea mandatului de arestare al inculpatului Williung Mihai. Secția IV-a a tribunalului Timiș-Torontal a confirmat ieri înainte de amiază mandatul de arestare al săteanului Williung Mihai din Buzăras, care si-a bătut în împrejurări cunoscute, socrul, pe Voig Ioan. În urma bătăii socrul a și murit, în spital.

— Denunțate parchetului pentru avort. Femeile Pohanca Ecaterina din localitate, Veczer Ecaterina din Colonia mică și soția lui Nicolae Wilhelm din Becicherechul mic au fost denunțate parchetului pentru avort.

— La Școala de Inițiere a Serviciului Social din Deva sunt înscrși următorii echipieri repartizați după specialități: medici umani 14; medici veterinari 4; farmaciști 1; avocați 27; teologi 18; învățători 16; Academia Comercială 14; Academia de muzică 1; Facultatea de Litere 1. Facultatea de științe: Istoric-geografic 1; Naturale-geografie 1; Ingineri electro-mecanici 3; Ingineri chimie industrială 1; Ingineri agronomi 4.

— Absolvenții Școlii de Notari din Lugoj seria 1928/29 sunt rugați a-și trimite adeziunea de a serba revederea de 10 ani dela absolvire, pe adresa: Cornel Costea, notar, Bocșa-Montană, Caraș.

— Din orașul Deva. Primăria orașului Deva, aduce la cunoștință publică, că începând cu data de 30 August a. c. târgul de lemne din str. M. Eminescu, a fost mutat în str. Plevnei.

— Starea civilă la 29 August. Născuți: Ioan, fiul lui Iosif Varga, zidar.

Căsătorii: dr. Antonie Iosif Polgar, avocat, cu Gabriela Iuliana Robi-csek; dr. Adalbert Simon, medic, cu Claudia Melincov, soră de ocrotire; Tiberiu Erdélyi, comerciant, cu Viorica Emanuel, func. particulară; Ioan Hager, tâmplar, cu Maria Keizer; Emerik Wollberg, ospătar, cu Elisabeta Grünbaum; Vasile Moisuc, grădinar, cu Eug. Clara Mayer; Naftali Reich, comerciant, cu Perl Gelb, Petru Nădăban, șef de haltă c. f. r., cu Ana Craiovan; Ioan Mihăies, func. cu Floarea Barbura; Emerik Ma-tei Pál, mecanic, cu Laura Ema Szobasz lany; Francisc Szabo, luminar, cu Ana Menyhardt; Victor Bichescu, lăcătuș, la c. f. r., cu Elena German.

Primăria comunală Lovrin

AVIZ PENTRU TARG

Proximal târg de țară din

Lovrin

Se va ține în ziua de 9 Septembrie 1939. Este permis a se aduce tot felul de animale. Animalele prinse la trăsură dar duse pe teritorul târgului, trebuie să fie prevăzute cu bilete de vite.

Primăria comunală

— Proces amânat. Tribunalul mili-tar a amânat judecarea celor 23 munci-tori din Reșița pe ziua de 4 Septembrie, când se vor administra un nou pro-batoriu. Acest proces va lămuri încerca-rea de asasinare a doi polițiști din Re-șița.

— AVANSARI. D-nii Sabin V. Drăgoi, director al conservatorului comunal și Valeriu Linca, șef al serviciului admini-strativ al municipiului Timișoara, au fost avansați dela gradul de șefi de ser-viciu cl. I la gradul de subdirectori cl. II-a.

— Dormind pe iarbă i s'au furat banii. Locuitorul Poliansky Ludovic, din str. Mărgăritar 6, a reclamat poliției gării Domnita Elena, că în timp ce dormea pe iarbă, în str. Bolintineanu, un necunos-cut i-a furat suma de 3600 lei. Cazul se cercetează.

— Nenorocită în dragoste a vrut să-si curme viața. Tot eri s'a înregistrat o altă sinucidere, în str. Șvabilor. Servitoarea Ciocan Lenuta, de 20 ani, cu domiciliul la adresa de mai sus, profitând de lipsa stăpânilor de-acasă, a încercat să se sinucidă luând o mare cantitate de sodă caustică. Cu Salvarea a fost transportată la spitalul de Stat. Starea ei nu înspi-ră îngrijorări. Probabil, tânăra sinuci-gasă avusese o decepție amoroasă.

— Breșia funcționarilor particulari din ținutul Timiș, cu sediul în Timișoa-ra, I, Str. Eminescu 5, et. I, i cvită, funcționarii particulari și angajații com-erciali șomeri, din întreg ținutul: Ti-miș, să se prezinte, personal sau în scris, în cel mai scurt, timp la sediul breslei, pentru conscriere.

— A băut sodă caustică din cauza ne-înțelegerilor familiare. Femeia Băca Io-nica, de 25 ani, din str. Timocului 25, având în ultima vreme zilnice neînțele-geri familiare, a încercat să-si puie capăt zilelor eri seară, înghițind o soluție de sodă caustică. Cu Salvarea a fost trans-portată la spitalul de Stat, unde s'au făcut imediate spălături stomacale. Si-nucigașa fiind în afară de orice pericol, a fost lăsată la domiciliu.

La 1 Septembrie deschiderea sezonului la Cinema SCALA

Senzația Timișoarei va fi Vinari la 1 Septembrie premiera filmului ULITA DURERII după cunoscutul roman al lui Hugo Bettauer, în rolurile principale INKLJNOFF, DIPTA PARLO și AL-BERT PREJAN. Acest film e triumful producției franceze.

Urmează singurul film în limba ger-mană a lui MICKEY ROONEY „I ORD JEFF”. După aceasta iar un film fran-cez, după cel mai răspândit roman din ultimul timp „LA DAME DE MALAC-CA”.

Cinematograful SCALA, cu mari sac-rificii a angajat pentru sezonul ce vine cele mai grandioase filme în diferite ge-nuri: Singurul film românesc SE APRIND FĂCLILE, succesele mondiale: „GUNGA-DIN”. SFRENADA BROADWAY-ULUI, cu JANETTE MACDONALD. FIUL LUI TARZAN, CU JONNY WEISSMÜLLER, FEMEILE după cunoscuta piesă de teatru, cu Joan Crawford, Norma SHEARER, și Rosalinde Russel. „JUAREZ” succesul mondial cu PAUL MUNI, CUCEKITO-RII cu ERROL FLYN și BETTE DA-VIS, „COCOȘATUL dela NOTRE DA-ME”.

Un film nou cu STAN și BRAN Un film de WALT DYSNEY „LA GRAN-DE PARADE”. „BALALAICA” cu Hajmássy Ilona.

Cel mai grandios film francez de când există cinematograful, „ANTANTA CORDIALĂ” și încă o serie asemănăto-ua cele de mai sus, va continua progra-mul bogat al Cinematografului SCALA dovedind intenția direcțiunii că vrea să servească pretenția Onor. Public timișorean.

— S'a amânat excursiunea la Con-stanța. Din cauza evenimentelor exter-ne, excursiunea organizată de Ministe-rul Muncii, în cadrul „Muncă și Voe Bu-nă”, la Constanța, a fost amânată pen-tru o dată care se va anunța ulterior.

— Biserica din Fratelia B. Vis-à-vis de biserica nemțească, în Fratelia B (spre deosebire de Fratelia A unde a fost ruga) românii, în majoritate cefe-riști, își au biserica lor inteligent ame-najată într'o sală de clasă a școlii pri-mare. O catapiteasmă de toată frumu-setea lucrată de sculptorul Gajo și pic-tată de Dinu Ilea. Lotul pentru biserică ce se intenționează a se clădi este bine ales în centrul comunei. Să se acorde ajutoarele bănești pentru punerea pietrii fundamentale și să se dea zor puțin. Cât mai multe altare ortodoxe să ridi-căm pentru întărirea neamului nostru pe granița de Vest.

— AUDIENȚE LA REZIDENTĂ. Excelența Sa d. rezident regal dr. Alex. Marta a primit Marti dimineața o dele-gație a profesorilor dela cursurile profes-ionale de ucenici din Timișoara. — A mai primit de asemenea o delegație din Lipova, condusă de d. Sever Porovici, care a intervenit în interesul școlii se-cundare de fete de acolo. — Părintele Ion Voicu și d. subnotar Petre Crăni-ceanu din Siehevița au arătat Excelenței Sale unele stări de lucruri de acolo. — În fine, o delegație a depozitarilor de mașini de scris din Timișoara, a venit să expună doleanțele comercianților din bransa aceasta.

— CONDAMNAT PENTRU UL-TRAJ. Tribunalul militar a condamnat pe Ion Dușu la o lună închisoare pentru ultraj cu violență.

Vie activitate în cadrele Serviciului Social

Campania sanitară în plasa Bozovici jud. Caraș

Contribuția Ministerului Sănătății și a Serviciului Social Alte realizări

O vie activitate se desfășoară de către Serviciul Social în colaborare cu Ministerul Sănătății și Comandamentul Premilitar, — în plasa model, Bozovici din județul Caraș.

Începând dela 1 Septembrie a. c. în aceeași plasă se vor concentra și Echi-pele Regale ale Serviciului Social, — nu-me în comunele Rudăria, Prigor, Pătas, Borloveni-Vechi, Gârbovăt și Dalboșeț.

Activitatea Ministerului Sănătății în plasa Bozovici sunt două circum-scripții sanitare la Bozovici cu d. dr. Ruva și Dalboșeț cu d. dr. Balica.

În afară de cei doi medici de circum-scripție, mai lucrează în plasă 5 medici militari stagiați, 6 agenți sanitari, 7 su-rori de ocrotire și 15 moașe comunale.

Pe teren lucrează 6 echipe sanitare sub conducerea medicilor de circum-scripție dd. dr. Ruva și dr. Balica. Ace-ste echipe completează fișele familiare și evidențele sanitare, controlează sa-lubritatea publică (locuințe, fântâni, closete, grajduri, cuști etc.) și depista-ză bolile infecțioase și cele sociale.

Ministerul Sănătății a dat 1.500.000 lei pentru construirea:

Unui dispensar, baie populară și lo-cuință pentru medic în Dalboșeț;

Un dispensar și baie publică în Prigor, o baie în Bozovici.

Din bani trimiși de Ministerul Săn-tății pentru construirea de fântâni de model, se vor face în plasă, fântâni cu pompă, în următoarele comune: Bozo-vici, Șopotul-Vechiu, Gârbovăt, Pătas-Borloveni-Vechi, Putna, Prigor și Stan-cilova.

În comuna Lăpușnicul-Mare, există un foarte frumos Cămin Cultural, clădit modern și elegant, cu etaj. Meritul este al d-lui deputat Eftimie Gherman, care

— Condamnați pentru adunare fără autorizație. Mai mulți locuitori din co-muna Milcoveni, județul Caraș au com-părut în fața Tribunalului militar pen-tru delictul de adunare fără autorizație. Ei făceau propagandă pentru o sectă religioasă nepermisă. Au fost condam-nați Bufan Nicolae și Ion Colojoară la câte șase luni închisoare corecțională, iar ceilalți, cinci la număr au fost amen-dați. Tot pentru același delict Gh. Sca-fița din Berliste-Caraș a fost condam-nat la trei luni închisoare corecțională. Prin asemenea pedense exemplare cei rătăciți încep să se trezească și să devi-nă cetățeni de treabă.

— INFRUMȘETAREA CARTIERE-LOR TIMISORII. Lucrările edilitare de înfrumșetarea municipiului sunt în plină desfășurare. În același timp cartie-rele noi cer să li se amenajeze străzile fiindcă se anronie zilele ploioase de toamnă când se desfundă tot pământul și face aproape imposibilă orice circula-ție. În asemenea cartier este la cadătul străzii Mătasarilor din Fabrică, de unde se ramifică str. Tincu-Velea; acolo ar putea fi o piață splendidă iar dămburile și burneniile s'ar putea face să dispară dând un aspect frumos aceluia cartier nou românesc. Dacă nu e prevăzut în campania de lucrări a acestor veri ar fi cu cale ca pe anul viitor să nu se omită.

— TIMPUL PROBABIL LA 30 AU-GUST: Presiunea atmosferică în crește-re cu 2—3 mm. Cerul parțial noros în Ardeal și pe litoral, mai mult senin în celelalte regiuni. Vânt potrivit din sec-torul Estic. Temperatura staționară.

— D. dr. Caius Rămneanu, avocat, întorcându-se din concediu și-a reluat activitatea în Bulev. Carol I nr. 2, între orele 4—7 d. m.

a contribuit și personal cu mari sume. Clădirea a costat circa 8 milioane lei. Are apeduct, calorifer, sală mare de spectacole, cinematograf, bibliotecă, biurouri, sală de ședință, dotate toate cu un mobilier elegant. Aici țărani ci-tesc, cărți, ziare, joacă șah, ascultă ra-dio etc.

În comuna Rudăria, se construiește un Cămin Cultural cu baie și dispensar. E aproape de acoperiș. Comuna cere ca să i-se dea o subvenție pentru apa-duct, care ar costa 250.000 lei, captân-du-se izvorul din capătul satului.

Contribuțiile bănești ale Servi-ciului Social

Serviciul Social, va da următoarele sume pentru plasa model:

1. 100.000 lei pentru baia dela Bozo-vici;
  2. 100.000 lei pentru Căminul Cultu-ral dela Borloveni-Vechi;
  3. 100.000 lei pentru Căminul Cultu-ral dela Pătas;
  4. 100.000 lei pentru Căminul Cultu-ral dela Rudăria;
  5. 75.000 lei pentru Căminul Cultural dela Dalboșeț;
  6. 65.000 lei pentru Căminul Cultural dela Prigor;
  7. 50.000 lei pentru Căminul Cultural dela Borloveni-Nou;
  8. 50.000 lei pentru Căminul Cultural dela Bănia;
  9. 50.000 lei pentru Căminul Cultural dela Gârbovăt;
  10. 50.000 lei pentru Căminul Cultural dela Moceris;
  11. 50.000 lei pentru baia din Prilipeț.
- Acțiunea oficială concentrată în pla-sa Bozovici, va reuși astfel să transfor-me fața satelor din valea Almăjului.

ULTIMA ORA

Nu sunt rupte încă toate punțile

Războiul poate fi încă evitat

Totuși situația se agravează din zi în zi

Paris, 30 (Rador). — Ziarele de Marți dimineața comentează pe larg, mesajul lui Daladier și răspunsul lui Hitler, precum și situația generală.

„La Figaro”: Nu este imposibil, să nu amintim Cancelarului unele fapte pe care le-a trecut sub tăcere, sau pe care le-a interpretat într'un mod straniu. Ziarul arată apoi, că Führerul a desființat în mod unilateral, acordul de la München și că un popor complet străin de Reich, a fost lipsit de drepturile în numele cărora Reichul ceruse alipirea sudeților. În ceea ce privește Polonia, Hitler a recunoscut în multe ocazii și în mod solemn, că o națiune formată din 33 milioane oameni, are dreptul la o șire spre mare.

„Le Populaire”, sub semnătură d-lui Leon Blum declară:

Cancelarul Hitler respinge negocierea directă cu Polonia. El a respins-o prin răspunsul dat d-lui Daladier. O va respinge Desigur și azi, prin răspunsul pe care-l va da Angliei. Nu voi înceta însă să repet, că totul nu s'a sfârșit. Nu este tocmai ușor să nu îți seamă de voința mondială de pace. Mai rămân încă alte proceduri propuse de președintele Roosevelt. Mai rămâne încă, mai ales, o conferință, în care să se discute toate chestiunile, conferință pe care președintele Roosevelt a propus-o regelui Italiei, spre a lua inițiativa. Regele împărat al Italiei și d. Mussolini au păstrat până acum tăcerea. Totuși, apelul lor va fi mai ușor înțeles și mai ușor primit. Aceasta este profunda mea convingere, tăcerea lor însemnând așteptare, iar nu refuz.

CE SCRIE PRESA ITALIANĂ

Roma, 30 (Rador). Agenția Ștefani: Ziarele italiene prezintă situația actuală ca foarte gravă. Ele subliniază că milioane de oameni înarmați stau gata de piecare, la Vistula, la Rhin și la frontierele Libiei. Comunicațiile feroviare, aeriene, maritime, telefonice sunt aproape complet întrerupte între principalele puteri europene, care toate se află pe picior de război. Populația Italiei așteaptă cu nerăbdare răspunsul cancelarului Hitler către Chamberlain și declarația pe care primul ministru al Marelui Britanii o va face în Camera Comunelor.

„Messagero” scrie, că posibilitățile de conciliere sunt extrem de slabe.

„Popolo di Roma” declară că, în acest ceas dramatic, Italia care până în ultima clipă a luptat pentru o rezolvare pacifică, trebuie să sublinieze că în războiul care va izbucni poate în scurt timp. Germania, călăuzită de flacăra unui ideal, va lupta pentru repararea unei nedreptăți, în timp ce Marea Britanie și Franța, alături de Polonia, vor încerca să confirme din nou această nedreptate.

CONSULTĂRI PERMANENTE LA BERLIN

Berlin, 30 (Rador). — „Ștefani” anunță: Cercurile berlineze cred că negocierile diplomatice vor fi continuate azi și mâine și poate chiar și în zilele următoare, dacă se prezintă o probabilitate de reușită.

Forma în care a decurs ieri întrevederea dintre d. Hitler și Henderson, tonul calm

și pozitiv al scurtului comunicat ce s'a publicat după întrevedere și rezerva absolută care înconjură negocierile, întăresc părerea că toate punțile nu sunt rupte și că o speranță, mică, există încă pentru rezolvarea pacifică a conflictului.

Pe de altă parte, lungile consultări pe care Führerul le-a avut noaptea trecută la cancelariatul Reichului von Ribbentrop și

Göring și alți consilieri ai săi, cum și deslinderea ce s'a produs, lasă să se înțeleagă că acum se întocmește răspunsul german, care ar putea să fie remis azi, cu atât mai mult cu cât parlamentul britanic s'a întrunit azi după amiază.

Deasemeni se anunță că la Londra vor fi publicate cele două note schimbate între guvernele englez și german.

Portugalia rămâne credincioasă Angliei

Stare de război la Roma

Un singur fel de mâncare în restaurante -- Circulația automobilelor particulare a fost suspendată -- Introducerea cartelelor de consumație

Populația civilă a orașelor din Polonia sapă tranșee

STARE DE RĂZBOI LA ROMA

ROMA, 30 (Rador). — Incepând de Miercuri, 30 August, restaurantele italiene, fără nici o excepție, nu mai au voie să servească decât un singur fel de carne sau cu pește. Pe de altă parte, cu începerea de Duminică la miezul nopții, circulația automobilelor particulare este suspendată. Cu titlul excepțional, autoritățile militare vor putea elibera o autorizație de a circula, persoanelor care vor dovedi că au nevoie de automobil, pentru funcțiunile lor din viață sau pentru nevoile armatei.

Berlin, 30 (Rador). — Monitorul Oficial publică un decret asupra asigurării nevoilor vitale ale poporului german.

Decretul se referă la introducerea cartelelor de consumație pentru mărfurile alimentare și precizează sancțiunile de care vor fi loviți contravenienții. Vor fi pedepsiți acei cari vând sau cumpără bunuri de consumație, peste cantitățile prevăzute în bonuri, cei cari se servesc de cartele ce nu le aparțin, etc.

Pedeapsa prevăzută este închisoarea, iar în cazurile mai grave reclusiunea.

Contravențiile mai ușoare se vor pedepsi cu amendă până la 5000 mărci, iar în anumite cazuri ministrii competenți pot să pronunțe amenzi oricât de mari.

CONVOCAREA STATELOR FEDERALE ELVETIENE

Berna, 30 (Rador). — Statele federale au fost convocate pentru Miercuri 30 August. Ordinea de zi a sesiunii cuprinde acordarea de puteri depline guvernului și alegerea generalului comandant al armatei.

MAROCUL ÎȘI EXPRIMĂ LOIALISMUL FAȚĂ DE FRANȚA

Rabat, 30 (Rador). — O delegație a naționaliștilor marocani s'a prezentat generalului Nogues, rezidentul general al Franței în Maroc, și i-au remis o declarație scrisă, prin care Marocanii își exprimă loialismul și afecțiunea lor pentru națiunea protectoare, ale cărei interese sunt legate de ale Marocului.

LA BRUXELLES SE CREDE ÎNTR'OU NOUA MEDIAȚIE

Bruxelles, 30 (Rador). — Agenția telegrafică belgiană anunță că cercurile oficiale refuză să facă vreo comunicare, cu privire la vizita pe care ambasadorii Angliei, Franței și Italiei și ministrul Poloniei au făcut-o Luni seara d-lui Pierlot, președintele consiliului. Circulă șvonul însă, că ar fi vorba de o mediație.

CE FACE IRLANDA?

Dublin, 30 (Rador). — Reuter: În legătură cu știrile cari au circulat în străinătate, cu privire la atitudinea Irlandei în cazul unui război, se precizează că guvernul irlandez n'a făcut nici o declarație în acest sens, de la declararea actualei crize. Nu este de așteptat nici o declarație în acest sens, înainte de izbucnirea unui conflict. Dacă războiul ar fi deslănțuit, De Valera va convoca parlamentului și va defini punctul de vedere irlandez.

Populația din Varșovia sapă tranșee

Varșovia, 30 (Rador). — Populația continuă săparea tranșee pentru apărarea antiaeriană, atât în capitală cât și în celelalte principale orașe. La Varșovia, tranșeele sunt săpate de peste 20.000 lucrători voluntari, aparținând tuturor claselor sociale. Până acum au fost săpate tranșee în lungime de peste 20 kilometri.

FRANȚA VA RESPECTA INTEGRITATEA PRINCIPATULUI LUXEMBURG

Luxemburg, 30 (Rador). — Ministrul de externe al Luxemburgului a primit pe ministrul Franței care i-a comunicat hotărârea guvernului francez de a respecta inviolabilitatea teritoriului Luxemburgului, dacă și toate celelalte puteri vor avea o atitudine similară.

Un avion de antrenament ia foc în aer la Mediaș

Mediaș, 30 (SIR). — În ziua de 30 August avionul de antrenament S. E. No. 1, al Școlii Tehnice a Aeronauticii din Mediaș a luat foc în aer. Pilotul, căpitan aviator Vlasciuc, a fost carbonizat, locotenentul aviator Corneanu, observator grav rănit.

Ancheta în curs va stabili cauzele accidentului.

Noul guvernator al Romei este prințul Giacomo Borghese

Roma, 30 (Rador). — În postul de guvernator al Romei, rămas vacant prin moartea prințului Colonna, a fost numit prințul Giacomo Borghese senator și actual șef al provinciei Roma.

PORTUGALIA RAMANÉ CREDINCIOASĂ ANGLIEI

Lisabon, 30 (Rador). — HAVAS CERCURILE POLITICE AUTORIZATE DECLARĂ CĂ PORTUGALIA ÎNTELEGE SĂ RAMANĂ CREDINCIOASĂ ALIANȚEI CU ANGLIA, CARE DURĂ DE CINCI SECOLE. PORTUGALIA PREFERĂ SĂ-ȘI RESPECTE CUVÂNTUL DAT, ÎN LOC SĂ ADOPTE O NEUTRALITATE CONFORTABILĂ.

ZIAR ITALIAN CONFISCAT LA ROMA

Roma, 30 (Rador). — Ștefani: autoritățile au confiscat toate exemplarele ziarului „Popolo di Roma”, apărut azi Marți dimineața, fiindcă a publicat în toată prima pagină titlul „Război”, cu litere mari și urmat de un punct de întrebare, dedându-se astfel la un alarmism excesiv.

RECHIZIȚIONAREA TRENURILOR POLONE DE MARFĂ LA DANZIG

Varșovia, 30 (Rador). — Havas anunță că autoritățile din Danzig au rechiziționat toate trenurile polone de marfă care se aflau în trecere pe teritoriul Danzigului.

MOLOTOV NU PLĂCĂ LA BERLIN DECÂT OUPĂ CE SITUAȚIA SE ÎMBUNĂȚĂ

Riga, 30 (Rador). — Ștefani transmite: După știri primite din Moscova circulă șvonul că o călătorie la Berlin a lui Molotov sau a lui Potemkin se va produce numai după ce se va îmbunătăți situația generală.

Oslo, 30 (Rador). — Conferința ministrilor de externe ai Norvegiei, Suediei, Danemarcei și Finlandei, care urma să-și înceapă lucrările azi, Miercuri nu se va mai ține.